

**MINISTARSTVA PROSTORNOGA UREĐENJA, GRADITELJSTVA I
DRŽAVNE IMOVINE**

**OBRAZLOŽENJE OPĆEG DIJELA
IZVJEŠTAJA O IZVRŠENJU FINACIJSKOG PLANA
ZA RAZDOBLJE 01.01.-30.06.2024.**

Zagreb, kolovoz 2024.

OBRAZLOŽENJE OSTVARENJA PRIHODA I RASHODA, PRIMITAKA I IZDATAKA U IZVJEŠTAJNOM RAZDOBLJU

- Prihodi:

Ukupni prihodi na glavi 07605 – Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (dalje u tekstu: Ministarstvo) u izvještajnom razdoblju ostvareni su u iznosu od 185.685.598,22 EUR te se u ukupnom iznosu odnose na prihode poslovanja. Od ukupno ostvarenih prihoda poslovanja 157.019.726,61 EUR se odnosi na prihode iz proračuna, 763.778,88 EUR na prihode za posebne namjene od čega je 621.588,47 EUR ostvareno od naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada, a preostali dio od ostalih prihoda za posebne namjene koji se odnose na naknade za polaganje stručnih ispita, troškove tehničkih pregleda građevina od posebnog značaja za Republiku Hrvatsku te troškove druge procjene nekretnina, iznos od 27.901.681,11 EUR odnosi se na prihode od pomoći od čega je ostvaren prihod na izvoru 51 u iznosu od 18.200,00 EUR, a odnosi se uplatu od međunarodne organizacije ESPON sukladno partnerskom ugovoru potpisanom od strane ESPON EGTC i ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine.

Na izvoru 52 Ostale pomoći u iznosu od 11.407.289,87 EUR odnose se na pomoći od uplata od strane Grada Zagreba i Krapinsko-zagorske županije sukladno Zakonu o obnovi za sufinanciranje troškova obnove na područjima pogođenim potresima.

Na izvoru 56 Fondovi EU ostvaren prihod od 1.828.969,67 EUR, a na izvoru 58 Instrumenti EU nove generacije ostvaren prihod od 14.647.221,57 EUR. Iznos od 411,62 EUR odnosi se na prihode od donacija fizičkih i pravnih osoba za sanaciju štete od potresa na područjima pogođenim potresom.

- Rashodi:

Ukupni rashodi na glavi 07605 – MPGI u izvještajnom razdoblju ostvareni su u iznosu od 192.715.858,67 EUR. Od navedenog iznosa 163.366.079,63 EUR se odnosi na rashode poslovanja, a 29.349.779,04 EUR se odnosi na rashode za nabavu nefinancijske imovine.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 12.338.941,04 EUR što predstavlja povećanja troškova s osnova plaća sukladno Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike. U izvještajnom razdoblju povećani su i troškovi prekovremenog rada kao posljedica dodatnog angažiranja službenika na ubrzavanju procesa na poslovima vezanima uz obnovu nakon potresa.

Materijalni rashodi su ostvareni u iznosu 19.883.950,63 EUR te su sve stavke unutar skupine otprilike povećane razmjerno povećanju razine aktivnosti, broja ljudi i opreme kao rezultat zakonskih izmjena. Stavka rashoda koju je potrebno dodatno pojasniti, a na kojoj je materijalno značajno povećanje jest stavka usluga tekućeg i investicijskog održavanja. Navedena stavka rezultat je provedbe cjelovite obnove zgrada u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo na adresama Republike Austrije 20, Prilaz Gjure Deželića 7, Ilica 25 te Dežmanova 10 financirano iz Općih prihoda i primitaka te iz Namjenskih primitaka NPOO.

Subvencije su ostvarene u iznosu od 827.618,69 EUR, a odnose se na troškova obnove od potresa koje su knjigovodstveno evidentirale prema uputama Ministarstva financija, a sukladno

Pravilniku o proračunskom računovodstvu i računskom planu, za rashode za obnovu objekata u vlasništvu trgovačkih društava, zadruga, poljoprivrednika i obrtnika. Svi troškovi knjižili su se prema primatelju novčane pomoći ili usluga/radova, a u iskazanom iznosu su prikazane subvencije dane pravnim subjektima.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 8.489.777,58 EUR, a odnosi se najvećim dijelom na tekuće i kapitalne pomoći temeljem prijenosa EU sredstava odnosno isplatu sredstava za energetske obnovu zgrada te za cjelovitu obnovu javnih zgrada na potresom pogođenim područjima, dio sredstava koji se odnosi na financiranje potpore povratka u BiH te financiranje troškova za sanaciju posljedica šteta od potresa Gradu Zagrebu i Krapinsko-zagorskoj županiji kao nastavak operacija koje su bile financirane iz Fonda solidarnosti EU.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima u naravi ostvarene su u iznosu od 67.846.070,52 EUR, a odnose se na financiranje najamnina za stambeno zbrinjavanje osoba čije su nekretnine stradale u potresu sukladno Odluci Vlade Republike Hrvatske te sufinanciranje režijskih troškova za stanovanje, za vrijeme privremenog stambenog zbrinjavanja. Nadalje, unutar skupine rashoda za naknade građanima i kućanstvima u naravi evidentirane su naknade građanima podnositeljima zahtjeva vezano uz postupke obnove šteta od potresa nastalih na područjima pogođenim potresom.

Sredstva utrošena na Ostalim rashodima u iznosu od 53.977.462,82 EUR odnose se najvećim dijelom na stavku 3822 – Kapitalne donacije građanima i kućanstvima u sklopu koje je evidentiran utrošak sredstava za obnovu obiteljskih kuća (konstrukcijska i nekonstrukcijska obnova) uključujući organiziranu obnovu (postupke javne nabave) i isplate fizičkim osobama. Rashodi ostvareni na stavci 3831- Naknade šteta pravnim i fizičkim osobama odnose se na sredstva utrošena za isplatu troškova nužnih popravaka pravnim i fizičkim osobama prema rješenjima i odlukama Ministarstva. Rashodi ostvareni na stavci 3823 - Kapitalne donacije iz EU sredstava odnosi se na isplatu sredstava za energetske obnovu višestambenih zgrada.

Unutar Rashoda za nabavu nefinancijske imovine utrošena su sredstva u iznosu od 29.349.779,04 EUR, a značajna sredstva utrošena na skupini 41 - Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine u iznosu od 7.988.337,85 EUR odnose se na rekonstrukciju i dogradnju donirane zgrade Srednje škole Petrinja, zgrade KBC Zagreb (Rebro), zgrade Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (Nazorova) financirano iz sredstava zajma broj 9127-HR.

Sredstva utrošena unutar skupne 42 – Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (7.402.261,92) EUR) odnose se na troškove izgradnje i opremanja stambenih zgrada u državnom vlasništvu namijenjenih za privremeni smještaj osoba čije su zgrade/kuće stradale u potresu koji se sufinanciraju iz Općih prihoda i primitaka.

Na skupini 45 - Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini (13.529.840,06 EUR) sredstva su utrošena na troškove obnove i popravka objekata u državnom vlasništvu na području Sisačko moslavačke i Karlovačke županije, te na provedbu programa suzbijanja energetskog siromaštva financirano iz Mehanizma za oporavak i otpornost i Namjenskih primitaka NPOO.

OBRAZLOŽENJE OSTVARENOG PRIJENOSA SREDSTAVA IZ PRETHODNE GODINE I PRIJENOSA SREDSTAVA U SLJEDEĆE RAZDOBLJE

Prijenos sredstava iz prethodne godine i prijenos sredstava u sljedeće razdoblje odnosi se na sljedeće izvore financiranja:

Izvor 43 - Prihodi za posebne namjene koji su iz prethodne godine preneseni u iznosu od 2.429.093,84 EUR, a odnose se najvećim dijelom na ostale prihode za posebne namjene koji se odnose na naknade za polaganje stručnih ispita, troškove tehničkih pregleda građevina od posebnog značaja za Republiku Hrvatsku te troškove druge procjene nekretnina te sredstva uplaćena od naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada sukladno članku 31. stavak 4. Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama po kojem je četrdeset posto sredstva naknade prihod državnog proračuna Republike Hrvatske.

Izvor 51- Pomoći EU koje su iz prethodne godine prenesene u iznosu od 186.800,00 EUR, a odnose se na projekt Programa EU za borbu protiv prijevара (Union Anti Fraud Programme Tehnical Assistance EUAF-2022-TA). Sredstva su doznačena od strane Europske komisije jer se bivši Fond za obnovu javio na projekt te je isti dobio. Navedeni program za cilj ima zaštititi financijske interese EU sprječavanjem i borbom protiv korupcije i prijevара u obnovi te svih drugih nezakonitih aktivnosti koje utječu na financijske interese. Obzirom da je Fond za obnovu Zakonom o obnovi prestao s radom njegove poslove preuzelo je Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine

Izvor 52 - Ostale pomoći koje su iz prethodne godine prenesene u iznosu od 4.465.132,29 EUR odnose se na neutrošena sredstva projekta Provedba projekta inteligentna energija Europe (EPBD-CA) koji se financira od međunarodne organizacije sukladno sklopljenom Ugovoru GRANT AGREEMENT (67.798,81 EUR), na neutrošena sredstva u iznosu od 1.342.029,37 EUR uplaćena od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost sukladno Sporazumu za sufinanciranje opravdanih i prihvatljivih troškova nastale razlike u iznosu koji je ugovoren za svaki pojedini projekt energetske obnove zgrada javne namjene te neutrošena sredstva u iznosu od 3.055.304,11 EUR koja se odnose na uplate sredstava od Grada Zagreba i Krapinsko-zagorske županije za sufinanciranje troškova obnove temeljem Zakona o obnovi.

Izvor 61 – Donacije koje su iz prethodne godine prenesene u iznosu od 144,95 EUR odnose se na sredstva od uplaćenih donacija od strane fizičkih i pravnih osoba kojima se financira obnova zgrada/kuća na potresom pogođenim područjima.

Izvor 81 - Namjenski primici od zaduživanja koji su iz prethodne godine preneseni u iznosu od 6.472.297,35 EUR odnose se na povučena neutrošena sredstva IBRD zajma broj 9127-HR - Projekt obnove nakon potresa i jačanja pripravnosti javnog zdravstva čija su sredstva namijenjena obnovi zgrada javne namjene na područjima pogođenim potresom.

Sredstva koja se prenose u sljedeće razdoblje odnose se na neutrošena sredstva za projekte i troškove iz prve polovice godine koji se i dalje nastavljaju kontinuirano izvršavati u narednom razdoblju.

IZVJEŠTAJ O ZADUŽIVANJU NA DOMAĆEM I STRANOM TRŽIŠTU NOVCA I KAPITALA

Ministarstvo u razdoblju od 01.01.- 30.06.2024. godine nije sklopilo nijedan novi ugovor o kreditu ili zajmu, ali na svojoj glavi ima ugovoren IBRD zajam broj 9127-HR - Projekt obnove nakon potresa i jačanja pripravnosti javnog zdravstva iz srpnja 2020. godine.

IBRD zajam broj 9127-HR - Projekt obnove nakon potresa i jačanja pripravnosti javnog zdravstva ugovoren je između Republike Hrvatske i Međunarodne banke za obnovu i razvoj. Razvojni cilj projekta je pomoći Republici Hrvatskoj u obnovi nakon potresa u Zagrebu i okolici, unaprijediti institucionalne kapacitete za obnovu i jačati nacionalne sustave za Pripravnost javnog zdravstva. Ukupna vrijednost zajma iznosi 183,9 mil. EUR. Projekt se sastoji od tri komponente, Komponenta 1: oporavak i obnova nakon potresa koja se sastoji od tri podkomponente: Podkomponenta 1.1. - Hitne intervencije za zaštitu javne sigurnosti, Podkomponente 1.2. Sanacija i obnova građevina koje se koriste u zdravstvene i obrazovne svrhe i Podkomponente 1.3. Nacrt programa za potporu obnovi stambenih objekata. Komponenta 2: Nadzor i pripravnost javnog zdravstva sadrži Podkomponentu 2.1. Case management i nadzor te Podkomponentu 2.2. Pripravnost javnog zdravstva, te Komponenta 3: Upravljanje projektom. Na Komponentu 1.: Oporavak i obnova nakon potresa odnosi se ukupno 165,50 milijuna EUR zajma, od čega je za Podkomponentu 1.1. planirano 8,28 milijuna EUR , za podkomponentu 1.2. planirano je 156,30 milijuna EUR te za Podkomponentu 1.3. planirani iznos je 0,92 milion EUR . U okviru Komponente 1. financirat će se detaljan inženjerski pregled odabranih oštećenih građevina koje se koriste u zdravstvene i obrazovne svrhe, nakon čega će slijediti sanacija i obnova prioritetnih građevina kako bi se u zemlji ponovno mogle pružati ključne javnozdravstvene i obrazovne usluge. Rezultat će biti sanacije i obnove građevina koje se koriste u zdravstvene i obrazovne svrhe, a uključuje sljedeće: (a) uspostavljanje institucionalnog i koordinacijskog kapaciteta za robusno planiranje i provedbu otporne sanacije i obnove javnih zgrada oštećenih potresom; (b) olakšavanje brze ponovne uspostave ključnih zdravstvenih i obrazovnih usluga nakon potresa u ožujku 2020.; i (c) jačanje ključnih kapaciteta sustava pripravnosti javnog zdravstva i zdravstvene zaštite za prevenciju i učinkoviti nadzor izbijanja zaraznih bolesti u budućnosti. Očekuje se da će se, na taj način, projektom unaprijediti sposobnost zemlje da odgovori na buduće prirodne katastrofe i smanji gubitak nedavno ostvarenih postignuća u razvoju. Poslovi obnove prema ugovoru uključuju sanaciju konstrukcija, rušenje nesigurnih građevina te izgradnju zamjenskih novih građevina na mjestu starih. Ti se radovi izvode u skladu sa zahtjevima EC8 za radove na izgradnji nove zgrade i sanaciju postojećih zgrada koje se obnavljati. Kako je potres koji je u prosincu 2020. godine zadesio Sisačko-moslavačku i Karlovačku županiju te prouzročio dodatna oštećenja na području već pogođenih županija, postojeći Zakon o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije izmijenjen je i dopunjen te se sada odnosi i na područje ove dvije županije pogođene potresom iz prosinaca 2020. godine. Stoga je Republika Hrvatska dodatnim pregovorima sa Svjetskom bankom ugovorila da se sredstvima zajma obnavljaju i oštećene zgrade u sektoru znanosti i obrazovanja i na području Sisačko-moslavačke i Karlovačke županije.

Do sada je iz zajma ukupno povučeno 24.370.239 EUR dok je u prvoj polovici 2024. godine povučeno 5.000.000 EUR, a sredstva se troše na sanaciju zgrada u Gradu Zagrebu i Sisačko-moslavačkoj županiji te na troškove upravljanja projektom.

IZVJEŠTAJ O STANJU POTRAŽIVANJA I DOSPJELIH OBVEZA

Stanje obveza na kraju izvještajnog razdoblja odnosno na 30.06.2024. godine iznosi 59.050.904,27 EUR, a stanje ukupno dospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja iznosi 2.969.438,63 EUR.

IZVJEŠTAJ O DANIM JAMSTVIMA I PLAĆANJA PO PROTESTIRANIM JAMSTVIMA

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine nije davalo jamstva niti je imalo izvršenih plaćanja po protestiranim jamstvima.